

**Zápisnica zo zasadnutia Vedeckej rady Historického ústavu SAV v. v. i.
konaného 21. januára 2026**

1. Vedecká rada schválila návrh záverečných správ projektov Vega s koncom riešenia v roku 2025:
VEGA 2/0024/22 Divadlo ako priestor a nástroj spoločenskej zmeny, vedúca projektu Mgr. Laslavíková Jana, PhD.
VEGA 2/0065/22: Cestovný ruch na Slovensku v rokoch 1939 až 1945 (Oddych v tieni vojny), vedúci projektu: Miroslav Sabol
Stredoveká spoločnosť v Uhorsku (štruktúra, koexistencia a konfrontácia sociálnych skupín do konca 13. storočia), vedúci projektu: Pavol Hudáček
Politické, spoločenské a ekonomické aspekty repatriácií obyvateľstva v stredoeurópskom priestore v 40. rokoch 20. storočia, vedúca projektu: Martina Fiamová
2. Vedecká rada schválila návrh záverečnej správy postdoktorandského projektu APD0115 Turcismus – od nepodložených obvinení až po zmenu mocenskej lojality a náboženskej identity (Postdoktogrant Štefan Szalma)
3. Vedecká rada schválila návrh nových ústavných projektov so začiatkom riešenia v roku 2026:
Cenzúra a transfer ideí v typografickej kultúre v období 1800 – 1825, zodpovedný riešiteľ: doc. Mgr. Ivona Kollárová, PhD.
Kultúra off-center: letné divadelné priestory v Bratislave počas 19. storočia, zodpovedný riešiteľ: Jana Laslavíková
Aké Slovensko? Výskum vybraných vízií vývoja medzi rokmi 1988-1998, zodpovedný riešiteľ Adam Hudek
Transformácia uhorskej spoločnosti v 13. storočí: právne, hospodárske a sociálne perspektívy, zodpovedný riešiteľ Pavol Hudáček
4. Vedecká rada schválila návrh nových projektov APVV:
Byť kráľovnou. Hodnota kráľovnej v Uhorskom kráľovstve v stredoveku a ranom novoveku, zodpovedný riešiteľ PhDr. Daniela Dvořáková CSc., DrSc.
Heréza, čarodejníctvo a marginalizácia v Uhorskom kráľovstve: dátová analýza sociálnych mikroštruktúr a sietí, zodpovedný riešiteľ M. Druga

Vážska kaskáda v hospodárskom a spoločenskom živote Slovenska v 20. storočí,
zodpovedný riešiteľ: PhDr. Ľudovít Hallon, DrSc.

Cesty k moci: Formovanie šľachty a sociálna mobilita v Arpádovskom Uhorsku,
zodpovedný riešiteľ Pavol Hudáček

Rethink the Nature Conservation in Slovakia from Austria-Hungary to Socialist
Czechoslovakia. New Perspectives on Actors, Policy and Protected Areas,
zodpovedný riešiteľ Michal Ďurčo

Hybridisation of Military Cultures – Effects on Ordinary Czechoslovak Soldiers
(1917 – 1989), zodpovedný riešiteľ Michal Kšíňan

What Kind of Slovakia? Political Vision of Slovakia's Future between 1988-1998,
zodpovedný riešiteľ Adam Hudek

5. Vedecká rada schválila najvýznamnejšie výsledky ústavu:

2.3.1. Výsledky na báze základného výskumu

Projekt APVV Politická socializácia na území Slovenska v rokoch 1848 – 1993 a

Projekt APVV Prekračovanie hraníc. Fenomén mobility v dejinách Slovenska

2.3.2. Výsledky aplikačného typu

Architektúra 20. storočia ako kultúrne dedičstvo: výskum, interpretácie a
spoločenské súvislosti

Slovensko v meniacom sa svete: Od Trianonu po OSN

2.3.3. Výsledky na báze medzinárodnej spolupráce

Projekt Tandem „Visual Representation of the Second World War in Museums,
Memorials, and Commemorations in Central Europe“

6. Vedecká rada prerokovala a po zohľadnení niektorých svojich
pripomienok zobrala na vedomie smernice:

Zriadenie etickej komisie

Rokovací poriadok etickej komisie

Etický kódex

Smernica o etike výskumu

Smernica o riadení projektov

Smernica o systéme riadenia kvality

Štatút etickej komisie

Pravidlá odmeňovania pracovníkov

Štatút hodnotiacej komisie

Organizačný poriadok

Pracovný poriadok

Pravidlá hodnotenia vedeckých pracovníkov

7. Vedecká rada schválila návrh tém dizertačných prác na akademický rok 2026 - 2027

Študijný program: slovenské dejiny

Žena v stredovekej mestskej societe na príklade mesta Bratislava v 15. storočí, školiteľka: PhDr. Daniela Dvořáková, DrSc.

Konflikt ako ekonomický problém: Rodové stratégie Sztárayovcov v 18. storočí, školiteľka: Diana Duchoňová

Vybraný aspekt dejín kriminality raného novoveku, školiteľka: Mgr. Blanka Szeghyová, PhD.

Marginalizácia vybranej skupiny v neskorom stredoveku a ranom novoveku, školiteľka: Mgr. Blanka Szeghyová, PhD.

Tradičná žena verus priekopníčky emancipácie – sondy do životných osudov aristokratických žien v Uhorsku v 19. storočí, školiteľka: Anna Fundárková, M.A., PhD.

Pohlavné ochorenia ako sociálno-zdravotnícky problém na prelome 19. a 20. storočia na území dnešného Slovenska, školiteľka: Gabriela Dudeková Kováčová, PhD.

Konfesionálne motívy v slovenskom nacionalistickom diskurze a politickej mobilizácii (1860 – 1918), školiteľ: Ladislav Vörös, PhD.

Verejný priestor hudobnej produkcie ako nástroj politizácie v 19. storočí na príklade vybraných miestach Horného Uhorska, školiteľka: Jana Laslavíková, PhD.
Slovensko-maďarská futbalová rivalita v mestách na južnom Slovensku v medzivojnovom období, školiteľ: Matej Hanula, PhD.

Protiúžerové ľudové sudy na Slovensku v rokoch 1919 – 1924, školiteľka: PhDr. Jaroslava Roguľová, PhD.

Podoby brigádnickej práce v slovenskom hospodárstve v rokoch 1945 – 1958,
školiťka: PhDr. Jaroslava Roguľová, PhD.

Nástup druhej priemyselnej revolúcie v Uhorsku na prelome 19. a 20. storočia na
príklade priemyselných podnikov bansko-štiavnického banského revíru, školiť:
PhDr. Ľudovít Hallon, DrSc.

Medzi maďarizmom a panslavizmom: Rusínska spoločnosť v 19. a na začiatku 20.
storočia, školiť: Peter Šoltés

Kriminálne delikty žien v Bratislave v 18. storočí, školiťka: Diana Duchoňová,
PhD.

Konfesijné aspekty vo verejnom pôsobení a literárnej tvorbe Daniela
Licharda, školiť: Peter Šoltés

Študiijný program: všeobecné dejiny

Avarske a slovanske vpády na Balkán v rokoch 567 – 626, školiť: Peter Bystrický,
PhD.

Franz Wagner – pedagóg, filológ, historiograf, školiť: Svorad Zavarský, PhD.

Ľudia na okraji spoločnosti v meste v 19. a 20. storočí medzi sociálnou integráciou a
vylúčením. (Komparácia), školiťka: Gabriela Dudeková Kováčová

Francúzsko-československé kultúrne interakcie v rokoch 1948 – 1989, školiť:
Michal Kšíňan, PhD.

Cezhraničné kontexty šedej zóny na Slovensku v druhej polovici 20. storočia,
školiťka: Marína Zavacká, M.A., PhD.

Kontinuity a diskontinuity sociálnych praxí v 80. a 90. rokoch, školiťka: Marína
Zavacká, M.A., PhD.

Architektúra povojnovej moderny: osobnosti, typológie, kontext, školiťka: prof.
Dr. Ing. arch. Henrieta Moravčíková

Starostlivosti o osirelé a odložené deti v uhorských mestách v prvej polovici 19.
storočia, školiťka: Ingrid Kušniráková

Obnova rehoľných inštitúcií a rehoľného života v Uhorsku po smrti Jozefa II. (do
podpisania konkordátu medzi habsburskou monarchiou a Svätou stolicou v roku
1855), školiťka: Ingrid Kušniráková

V Bratislave, 22. 1. 2026

Zapísala: I. Kušniráková

Overil: P. Šoltés